

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

VI. Ecquisnam sit ille spiritus adversus quem Paulus carnem ait
concupiscere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

sisse illum, non vero prævium incitamentum, ut pluribus infra differam: *In rebus*, inquit, A *humanum propositum solum per seipsum imperfectum est ad consummationem boni; adiutorio namque divino ad perfecta queque perducitur.* Addidisset, & excitatur, bene res haberet: cum ex liquido Conc. Trid. S. ff. 6. c. 5. & Can. 4. Synodi Tridentinæ decreto ratum sit excitanti atque adjuvanti gratia Dei libere hominem affentiri & cooperari, nec ipsum nihil agere, cum inspirationem illam recipit, quippe qui illam & abicere possit.

V. Capite quoque quinto libri secundi De Pelag. hæc Origenis impugnat Ianse-
nius: *Frequentier in Scripturis invenerimus, & à nobis sepe disertum est, quod homo spiritus, & corpus, & anima esse dicatur: verum cum dicitur quia caro concupiscit adversus spiritum, spiritus autem adver- sus carnem, media procul dubio ponitur anima, que vel desiderijs spiritus acquiescat, vel ad carnis con- cupiscentias inclinetur.* Dolet Iansenio quod spiritum illum, adversus quem concupiscit caro, vocet, non more Catholico spiritum sanctum, sed Pelagiæ legem naturæ, quam mentibus Spi- ritu Dei vivi ex institutione, ut ipse loqui solet, creatoris impressam gerimus: (verba ipsius sunt) & que (verba sunt Origenis) in hominum cordibus scripta est, non ariatum, sed Spiritus Dei vivi; in Epib. ad quæ docet quid agendum sit, quid evendum, & per quam cognoscit homo peccatum suum; quæque Rom. cap. 2. in libr. 6. hominibus fuadet, ne homicidium, ne adulterium faciant, ne furentur, ne falsum testimonium di- in cap. 6. cant, ut honorem patrem & matrem, & horam similitudinem; & quod Deus unus creator sit omnium; juxta illud Pauli Rom. 2. 14, 15. Cum enim gentes qua Legem non habent, naturaliter ea que Le- gis sunt faciunt, eju modi Legem non habentes, ipsi sibi sunt Lex: Qui ostendunt opus Legi scriptum in cordibus suis, testimonium reddente illis conscientiam ipsorum, & inter se invicem cogitationibus accusan- tibus, aut etiam defendantibus. Semina præterea illa bonitatis à natura hominum mentibus in- sita, que proxime allatis adstruit testimonium Origenes, plane reiicit Ianstenius locis supra indicatis, sed præcipue Tom. 1. libr. 4. cap. 7.

Certum est hæc Pauli verba Gal. 5. 17. *Caro enim concupiscit adversus spiritum; spiritus autem adversus carnem, ad Spiritum sanctum à Patribus plerique referri: at certum quoque est plures etiam superiorum illam animæ partem, quam iheronimus appellant, spiritus appellatio hic significatam voluisse. Multos proferrem, si numero pugnandum esset, sed unus omni exceptione major adducetur Augustinus. Is libr. 2. De Genesi contra Manichaeos, cap. II. conjugum Adami & Evæ imaginem esse dicit spiritualis illius conjugi, quod rationalem hominis partem animali colligit; tum ait: Deinde ut quicunque huic sue parti recte do- minetur, & fiat quasi conjugalis in seipso, ut caro non concupiscat adversus spiritum, sed spiritui subju- getur: id est concupiscentia carnalis non aduersetur rationi, sed porius obtemperando definiat esse carnalis, opus habet perfecta sapientia. Trahit hæc in eundem sensum libr. 1. De doctrina Christi, cap. 2.4. & libr. 10. De Genesi ad liter. cap. 12. Verba propter prolixitatem non repeto. Proclus vero aët. Porphyrii, in LXXXIII Questionib. Quæst. 70. *Caro concupiscit adversus spiritum, & spiritus adversus carnem.* Hæc enim invicem sibi resistunt & adversantur, ut non quæcumque vultus illa faciat. Finit ergo per sanctificationem perfectam, ut omnis carnalis appetitus spiritui nostro illuminato, & vivificato, id est bona voluntate subjiciatur.*

Sed quid Augustini auctoritatem prætextum, ut spiritum illum carnis adversarium se- pe pro anima iheronimus, vel ipsa certa anima sumi probemus, cum id tot Scripture locis confici possit? velut illo Matth. 26. 41. *Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma;* & illo E 1. Cor. 5. 5. *Ego judicavi tradere hincusmodi Satana in interitum carnis,* ut spiritus salvus sit in die Domini nostri Iesu Christi: & illo 2. Cor. 7. 1. *Mundemus nos ab omni iniquitate carnis & spi- ritus:* & illo Ephes. 4. 20, 21, 22, 23. *Vos autem non ita didicistis Christum,* si tamen illum audiatis, & in ipso edocetis, sicut est veritas in Iesu. Deponere vos secundum pristinam conversationem veterem hominem, qui corrumperunt secundam desideria erroris. Renovamini autem spiritu mentis ver- stre, & induite novum hominem: & illo 1. Thess. 5. 23. *Ipsæ autem Dei pacis, sanctificet vos per omnia;* ut integer spiritus vester, & anima, & corpus sine querela in adventu Domini nostri Iesu Christi servetur: & illo Ebr. 4. 12. *Vivis est enim sermo Dei & efficax,* & penetrabilior omni gladio ancipiti: & peringens usque ad divisionem animæ & spiritus, compagnum quoque ac medullarum, & discretor co- gitationum & intentionum cordis. In quibus non aliter sumi spiritus potest, quam pro anima, F vel anima iheronimus quomodo Origenes intellexit.

VII. Ex his efficitur inferiorem animæ partem, quæ anima simpliciter appellatur, (ut superior, spiritus) medianam esse quodammodo spiritum inter & carnem; hoc est spiritus interfusionis, & carnis incentiva. Cum dicitur, inquit Origenes, quia caro concupiscit adver- in Rom. 1. sus spiritum, spiritus autem adversus carnem, media procul dubio ponitur anima, quæ vel desiderijs spi- ritus acquiescat, vel ad carnis concupiscentias inclinetur. Quibus addit, ac variis Scripture locis probat, utriusque viæ, tum ejus quæ carnis est, tum ejus quæ spiritus, monstratores & fau- tores Angelos adfertere hominibus, Christumque ipsum viam spiritus hominibus quali sternere: Favet & ipse Dominus, inquit, qui etiam animam suam ponit pro ovis suis. Sed utraque parte favoris disciplina servatur: non enim vi res agitur, neque necessitate in alteram partem anima de-